DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS

QUÆDAM DE MORBIS EPIDEMICIS, EPIDEMICISQUE AERIS CONSTITUTIONIBUS COMPLECTENS.

from the author

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS

QUÆDAM DE MORBIS EPIDEMICIS, EPIDEMICISQUE AERIS CONSTITUTIONIBUS COMPLECTENS:

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NECNON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu,

Et Nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ Decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

GULIELMUS WEBB,

ANGLUS,

SOCIETATUM REG. MED. EDIN. ET NATUR. STUD. EDIN. PRÆSES ANNUUS.

Ad diem 24 Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO.

TYPIS GEORGII MUDIE ET FILII.

1796.

GULIELMO WEBB,

MEDICINAM

ALTONII IN COMITATU HAMPTONIENSI

FELICITER EXERCENTI,

SIBI

NATURA, ANIMO, CONSILIIS

PATRI OPTIMO,

HANCCE DISSERTATIONEM,

QUALIS EA CUNQUE EST,

GRATI CERTE ANIMI SUMMÆQUE PIETATIS

TESTIMONIUM

SACRAM VULT

A U C T O R.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS

QUÆDAM DE MORBIS EPIDEMICIS, EPIDEMICISQUE AERIS CONSTITUTIONIBUS COMPLECTENS.

COGITANTI mihi aliquandiu de hujuſmodi diſſertationis argumento, nonnulla tandem generalia ad morbos epidemicos pertinentia adnotare viſum eſt.

Morbus, qui per populum graſſatur, et poſt aliquod tempus ceſſat, epidemicus nominatur.

Morbi epidemici plerumque ad claſſem pyrexiarum pertinent, eorumque maxime inſignes

A ſunt

ſunt contagioſi. Plurimi exiſtimaverunt, præſertim Sydenham, quendam proprium aëris ſtatum adeſſe oportere, qui conſtitutio epidemica vocatur, priuſquam morbus epidemicus fieri poteſt. De hac ſub finem diſſertationis in animo eſt ſeorſim dicere, attamen prius opus erit, ut de aliis magis uſui accommodatis, certioribuſque diſſererem; quorum duo, quæ ſequuntur, præcipue notanda ſunt.

I. Varia ejuſdem morbi eſt facies ac natura, prout variis temporibus epidemice graſſatur.

II. Morbis epidemicis, iiſque diverſi generis eodem tempore valentibus, alii alios ſe invicem aliquatenus afficiunt; eo nempe, qui præ cæteris viget, reliquos ad formam ſuam ac ingenium quodammodo redigente: necnon morbi, qui ſporadice tantum occurrunt, ab epidemico regnante tali modo afficiuntur.

I. Idem

I. Idem morbus, ut ſupra dictum eſt, tempeſtatibus diverſis, diverſam induit formam et naturam. Nunc levia ſunt ſymptomata eventuſque fauſtus, nunc his contraria obſervantur. Plurima ſigna uni epidemico adſunt, quæ abſunt alteri. Morbi ingenium nunc epidemici maxime variatur, ſignis tamen evidentibus iiſdem; nunc vero graſſantis, ingenio eodem, ſigna evidentia valde diverſa ſunt. Idem indicium modo bonum, modo malum haberi poteſt. Idem quoque auxilium, nunc vim ſalutiferam, nunc vero aut nullam aut diverſam exercet.

Sed exempla quædam afferri oportebit. Morbos igitur diverſorum annorum, ut iſti ab illuſt. * Sydenham nobis traduntur, animadvertere juvabit. Variola ac rubeola regulares et anomalæ, febreſque diverſis aëris conſtitutionibus propriæ, ab eodem memoratæ, noſtro argumento favere videntur.

 Typhus

* Sydenham de Morbis Epidemicis.

Typhus modo ingruit epidemice ſub forma *mitioris*, modo *gravioris*; nec vero ſicut hæc vel illa ſævit, eſt mors ſemper rarior aut frequentior. Hujus quidem exemplum eſt notabile febris illa typhodes, quæ anno 1780 per captivos Hiſpanos Ventis Belgarum cum tanta clade graſſata eſt, cujus deſcriptionem * Carmichael Smyth nuper edidit in lucem. Epidemicus iſte, quanquam valde lethalis, paucis quidem ſymptomatum illorum ſtipatus eſt, quæ typhum ſub forma ſua maligna notare judicantur. Petechiæ enim, vibices et hœmorrhagiæ fere nunquam obſervata ſunt. Nec ex corporibus, nec dejectionibus ægrorum ullus fuit fætor peculiaris. Mens ſana ad mortem uſque fere permanſit. Oculi plerumque graves fuerunt et obſcuri, ſed tunicæ eorum albugineæ non ſolum nec ſuffuſæ, nec turbidæ, ſicut in typho ſemper fere apparere ſolent, ſed etiam albidæ claræque extiterunt.

Rubeola.

* Account of the Jail Fever at Wincheſter.

Rubeola, qualis ea fere graſſatur, natura eſt valde inflammatoria. Interdum tamen eadem, ſub forma ſolitæ omnino contraria, per totum ſuum curſum pyrexia typhode, ſigniſque illis, quæ putrida, a pleriſque nominantur, ſtipata epidemice ingruit. Quod quidem morbilli putridi epidemici a * D. Watſon memorati, inſigni modo teſtantur. De epidemicis ſimilibus Morton quoque et Huxham mentionem faciunt.

Morbi febriles, ſub una aeris conſtitutione a † D. Sims obſervata, criſi manifeſta deſierunt: ſub altera non itidem. Idem quoque auctor eſt, fætorem vix tolerandum haud infauſtum fuiſſe indicium, in quibuſdam variolis confluentibus, quæ epidemice ſæviebant; necnon ptyaliſmum, quod plerumque in variola confluente bonum exiſtimatur, in hoc tamen caſu malum

* Lond. Med. Obſerv. vol. iv.

† Sims on Epidemic Diſeaſes.

malum indicâſſe. Eandem quoque rem celeb. * Fothergill notavit. " In præſenti aeris con-
" ſtitutione," ait ille, " ex obſervatione juſtiſ-
" ſima et accuratiſſima forſitan patebit eo ma-
" jus periculum eſſe, quo major eſt ptyaliſmus,
" atque hunc fluxum ſupprimi eumque ad cu-
" tem dirigi, exiguum nempe opii ſubinde ad-
" hibendo, oportere. Attamen haud ignorari o-
" portet," pergit ille, " hancce obſervationem
" ad conſtitutionem aeris, quæ nunc valet, tan-
" tum pertinere, et non ſemper forſitan conve-
" nire ut fluxum, qui adhuc tam commodus
" judicatus eſt, anodynis calefacientibus ſup-
" primere conaremur."

Diarrhæa in febre annorum 1661-4 a † Sydenham memorata remediis vomitoriis ſanata eſt; in febre vero annis 1665-6 vigente, eadem ab his aucta eſt, perſtante ſimul vomitu.

Pleuritidum

* Fothergill on Weather and Diſeaſes.

† Sydenh. Oper. p. 105.

Pleuritidum ac peripneumoniarum curatio, ſecundum * D. Sims, in una tempeſtate valde diverſa fuit ab ea, quam experientia in altera neceſſariam eſſe docuit. Quod tamen diſcrimen ſymptomata non indicaverunt.

Per multos annos nuper elapſos, Profeſſor noſter Gregory, ægris typho laborantibus, lavationem totius corporis, per ſpongiam ex aqua frigida cum aceto, quam feliciter præſcripſit; in typho autem epidemico, qui hieme proxima Edinburgi graſſatus fuit, idem remedium haud pariter profuit †.

Scarlatina, ut a Sydenham deſcripta, lenis eſt morbus; ſcarlatina anginoſa multo gravior et periculoſior, et cynanche maligna natura eſt maxime acerba et lethali. Cum morbos, ſub his appellationibus notos, unius ac ejuſdem varietates

* Sims on Epidemics, p. 167.

† Gregory Praelect. Clin.

rietates tantum gradufve effe nihil dubitem; hafce ergo diverfitates, ficut legis morborum epidemicorum exempla, quam nunc tractamus, exiftimare lubet.

Multa quidem alia documenta, eaque magis forfitan ad rem pertinentia, felegi poffunt; hæc autem, ut fpero, quæ jam in medium attuli, ad varietatem morbi ejufdem, variis fcilicet temporibus epidemici, monftrandam fufficiunt.

Nunc igitur videamus quid utilitatis hinc colligi poteft.

Multa et contraria, tam ad morborum hiftoriam, quam ad idoneam eorundem curationem fpectantia, quibus fcatent medicorum, pariter quidem fide dignorum monumenta, omnem fcilicet, qui medicinam haud diu exercuerit, maxima difficultate confundere neceffe eft.

Plurimæ

Plurimæ caufæ, ad hæc, adeo inter fe repugnantia, explicanda, propofitæ funt *. "Scrip-
"tores enim," dicit celeb. Cullen, "alii ad the-
"orias fibi placentes ftabiliendas, alii ad fidem
"remediis ab ipfis five inventis five multum
"laudatis conciliandam; vel veritatem, præ-
"conceptis occæcati, non percipiebant, vel e-
"tiam fictis et falfis corrumpebant. Plures,
"re omni quovis modo mirabili capti, quod ip-
"fi facile crediderunt, alios credere cupientes
"rem omnem præter modum amplificarunt.
"Plures, denique, ut obfervationibus, hodie ad-
"eo expetitis, famam fibi compararent, hiftorias
"in mufeo fictas, pro veris tradiderunt." Quibus a Cullen recenfitis accedere etiam poteft natura locorum, qua quippe diverfa, morborum quoque formæ ac ingenia diverfa erunt.

Quanquam vero plurimæ hujufmodi difficultates, ob hafce caufas fupra memoratas, quad-

* Nofolog. Method. Prolegom.

antenus ſolvuntur; haud pauca tamen reſtant exempla complurium morborum, quibus magna adeſt inter ſe diſcrepantia, ſicut iſti, ab auctoribus diverſis, pariter judicio acri et ingenuo ſummaque obſervantia et auctoritate inſignibus, deſcripti ſunt.

Nonne, ad hæc ulterius exponenda, lex illa morbis epidemicis propria, de qua agitur, quodammodo valebit? Quanquam morbi alicujus ſigna, aut ingenium aut curatio ab hoc medico deſcripta, multum ab iiſdem, quæ alii tradunt, differunt; neutiquam tamen ſequitur utrumque auctorem pari fide indignum eſſe; quippe quod hujuſmodi difficultates, ex diverſitate morborum epidemicorum quos uterque deſcripſit, forſitan oriuntur.

An ad exempla, quæ ſequuntur, explicanda licet hoc principio uti?

In

In typho quodam epidemice graſſante, quem deſcribit * D. Ferriar, ſigna febrilia, ſimul ac inteſtina fuerint expurgata, haud raro ceſſavere. Ægri plerumque alvi dejectionem bene ſuſtentarunt, eamque ſæpe repetendam iterum iterumque poſtularunt. Pulſus arteriarum poſt purgationes validior fere atque ordinatior evaſit.

Ægris vero typho, qui Edinburgi plerumque viget, laborantibus, alvi purgatio, † Gregory aliiſque obſervantibus, non ſolum nihil prodeſt, ſed etiam maxime nocet; viribus nempe vitæ, ſæpe a dejectione aliqua pluſquam naturali, aut valde imminutis aut fere extinctis.

Nonne remediorum purgantium hi varii effectus, ſicut illa in epidemico Macunii ac in febre Edinburgi fuerint adhibita, ad epidemicorum legem, quam tractamus, referendi ſunt?

 Cui

* Ferriar's Med. Hiſt. and Reflect. vol. i. p. 121.

† Prælect. Clin. et de Med. Pract.

Cui conjecturæ nonne favet natura locorum, fere eadem? Nonne etiam illa obſervatio a * Ferriar ipſo facta, incolas ſcilicet Macunii cathartica medicamenta pleriſque in morbis, velut in hydrope, neutiquam tam bene, quam Edinburgum habitantes ſuſtentare, hanc opinionem veriſimiliorem reddit?

Eodem in morbo a Ferriar deſcripto, † "Veſicatoria," ait ille, "vi peculiari in epidemicum valebant. Morbus ſæpe ab uno veſicatorio omnino tollebatur." Epiſpaſticorum uſum in typho alii laudant medici, alii improbant. Celeb. ‡ Lind, vir, omnium conſenſu, ſumma fide dignus, veſicatoria in typho, qui ſæpiſſime in noſocomio regio apud Haſlar ſæviebat, multum profuiſſe, ſatis ſuperque demonſtrat. Contra vero Profeſſor noſter § Gregory ex ſua experientia comperit,

* Ferriar's Med. Hiſt. and Reflect. vol. i. p. 89.

† Ibid. p. 122.

‡ Lind on Fevers and Infections.

§ Prælect. de Med. Pract.

comperit, hæcce in eodem morbo auxilia non ſolum non commoda, ſed ſæpe etiam noxia fuiſſe. Certe huic nemo non credet. Is enim exquiſitis profecto rationibus ſuam de hac re opinionem firmat, quam quidem ipſe, plerisque ſaltem in caſibus, juſtam exiſtimare maxime adducor; et inſuper etiam credo, veſicatoria typho laborantibus plerumque haud multum prodeſſe: nihilominus tamen animadvertere neceſſe eſt, morbi ingenium, quibuſdam tempeſtatibus epidemici, ita variari, ut hæcce remedia commoda illi reddantur; ex quo tantum principio, experientiam de uſu epiſpaſticorum in typho, virorum illuſtrium Gregory et Lind, tam inter ſe contrariam, explicare queo.

Ex his igitur conſtat, maxime omni medico cavendum, ne, cum primum morbus epidemice ingruat, nimis temere, et ſine ullo diſcrimine, illa adhibeatur curatio, quæ tamen, eodem in morbo alio tempore graſſante, fauſto quidem eventu fuerit; atque etiam, ſi nunc eadem

eadem haud tam bene, quam antea valuerit, quamvis magna ineſt utrique epidemico ſimilitudo, et quantacunque eſt illius qui talem laudat curationem auctoritas, vel illa quodammodo varianda eſt, vel prorſus mutanda. "* Hoc "ſaltem," ait Sydenham, "pro comperto habeo, ex multiplici accuratiſſimarum obſervationum fide, prædictas morborum ſpecies, "præſertim febres continuas, ita toto, ut aiunt, "cœlo differre, ut qua methodo, currente anno, ægrotos liberaveris, eadem ipſa, anno "jam vertente, forſitan e medio tolles: quodque ubi ſemel in genuinam medendi rationem, quam hæc vel illa febris ſpecies ſibi "vindicat, auſpicato inciderim, ad eundem ſcopum collimans (favente, ut fit, optimo Numine), metam quaſi ſemper attingam, reſpectu ad temperamentum, ætatem et reliqua ejusmodi uſquequaque habito, donec "extincta illa ſpecie, novoque gliſcente malo,

"anceps

* Sydenh. Oper.

" anceps rurſum hæreo, qua mihi via inſiſten-
" dum, ut ægris ſubveniam; ac proinde, niſi
" ingenti adhibita cautela, intentiſque omni-
" bus animi nervis, vix ac ne vix quidem poſ-
" ſum efficere, ut unus vel alter eorum, qui
" ſe primi meæ curæ commiſerint, vita peri-
" clitetur; donec inveſtigato jugiter, tandem-
" que perſpecto morbi genio, ad eundem per-
" domandum recto pede, et intrepidus denuo
" procedam."

II. Vim, morbis epidemicis propriam, vel ſeſe invicem, vel alios ſporadice ſimul occurrentes, afficiendi, omnes medici, qui hujuſmodi morbos obſervatione perſcrutati ſunt, præcipue notavere. Hæc ſane res eſt maximi momenti, quam in morbis curandis omnis medici eſt, ſpeciatim animadvertere. Itaque fert animus eam fuſe tractare, et compluribus exemplis e medicorum ſumma auctoritate monumentis, in medium adductis, et illuſtrare et probare.

Morbo

Morbo cessante, qui nuper maxime fuerit epidemicus, et quodam alio etiam grassari incipiente, alius ita alium afficit, ut signa utrique propria, plus minus, secundum utriusque naturam, inter se misceantur.

Et non modo signa, sed unius morbi sæpe ipsum ingenium alterius naturam ita aliquatenus participat, ut curationem huic idoneam, in illo quoque quodammodo adhibere oporteat. Cum morbus epidemicus ad statum pervenerit, haud diutius ab aliis afficiendus, genuinam induit formam et naturam, eaque cum omnibus aliis morbis eodem tempore occurrentibus communicat. " * Quisquis enim fuerit morborum, qui " ea tempestate invaluerit, principatum om- " nium, qui isto anno invadunt, obtinuisse, " facile deprehendetur, cujus ingenio epi- " demici, quotquot sunt συγχρονοι se accom- " modant, in quantum eorum fert natura.

Peste

* Sydenh. Oper.

Peſte epidemice ſæviente, pleræque aliæ febres natura ſunt peſtilentiali. Cujus exemplum eſt febris peſtilentialis a * Sydenham memorata, quæ ſimul cum peſte vigebat. † Maculæ purpureæ in variola laborantibus, ſub conſtitutione aeris peſti favente, præcipue apparebant. ‡ Dum peſtis Hierapoli anno 1742 erat epidemica, non modo typhus ſed febres quoque intermittentes ac dyſenteriæ ejuſdem naturæ maxime participes fuerunt. § Idem quoque, de peſte anno 1762 eodem in loco graſſante, obſervatum eſt.

Dum variolæ Londini annis 1667-8-9 epidemice ſæviebant, ¶ febris ſimul ingruebat, cui quædam ſigna variolarum, eruptione excepta, plane aderant. Febris enim, conſtitutioni aeris propria, quæ præceſserat, arida cute ſtipata

 fuit;

* Sydenh. Oper.

† Ibid. p. 141.

‡ Alex. Ruſſell on the Plague, p. 192, 199, 203.

§ Patrick Ruſſel, on the Plague, p. 40, 58.

¶ Syden. Oper. p. 131, 162.

fuit; hujus vero ab initio ſudor fuit copioſus. Aggrediente morbo dolebat æger apud cordis ſcrobiculum, nec, ut ille premeretur, tolerabat. Quod vero præcipue notandum, hujuſque morbi mirabilem cum variolis nexum indicavit, fuit ptyaliſmus ille criticus ſub finem eveniens, quemque ſupprimere valde periculoſum fuit. * Hac aeris conſtitutione pene finita et variolæ et febris hæc varioloſa, ſoluta alvo comitantur, et paulo poſt dyſenteria fit epidemica.

Variolis anno 1729 Plymuthi maxime epidemicis, febris nervoſa ſimul vigebat. "† Caput, ſtomachus et lumbi laborabant potiſſimum, quaſi ingruentibus variolis, magna cum oppreſſione pectoris, ſuſpirio et gravi languore. Talis forte affectus nomen dedit febri varioloſæ Sydenhamii."

Per

* Sydenh. Oper. p. 131.

† Huxham de Aere, &c. vol. 1. p. 33

* Per duos menses, quibus primum ingruebant morbilli epidemici, anno 1674, pauci febre correpti sunt, quam Sydenham febrem morbillosam nominavit, quippe quod a morbillis non multum abhorruit. Nonnulla enim exanthemata per corporis truncum, colli præsertim posteriora et humeros, eruptioni morbillosæ similia, erumpebant; hoc vero ab illa differentia, quod neutiquam per totum corpus, nec ultra partes, quas diximus, sese diffundebant. Pyrexia quoque ejusdem naturæ plane erat, sed violentior et ad dies quatuordecim vel plures durabat.

† Dum scarlatina anginosa annis 1783-4 Philadelphiæ grassabatur, febri intermittenti, hic illic sese tum ostendenti, quædam erant signa peculiaria. Compluribus enim ægris eruptio ad cutem, et manuum, pedumque tumor, qui-

* Sydenh. Oper. p. 233.

† Rush Med. Inq. & Observ. vol. 1. p. 122.

bufdam etiam angina, dolorque pone aures accidebant. * Scarlatina anno 1762 Dublini epidemica, fimul exorta eft febris, fcarlatinam, omni re, si eruptionem demas, quam maxime referens. Nonnulli angina et faciei tumore affecti funt; multorum vero cutis, poftquam morbus ad dies quatuordecim vel diutius fuerat protractus, quamvis nulla eruptio apparuiffet, in fquamulas furfuraceas abiit.

Nonnulla jam dixi exempla febris communis, cujus figna a variolis quibufdam epidemicis aliquatenus affici videbantur; attamen, ni fallor, obfervatio frequentior eft, febrem contra epidemicam eodem modo variolas afficere. Quod quidem Huxham et Rutty præcipue notaverunt. A priore enim aliquid huic obfervationi generali contrarium mirum habetur. † "Variolæ," inquit ille, "nunc magis frequentes, ut

* Rutty, Hift. of Weather and Difeafes, p. 283.

† Huxham de Aere, &c.

"ut plurimum tamen mites, licet parce admo-
"dum expuitur, at discreti sunt plerumque
"generis, quod mirum utique videtur, quando-
"quidem alii morbi acuti, monstri jam quid
"maligni alunt."

Mirabilis semper nexus observatur dysenteriam inter aliosque morbos febriles eodem tempore valentes. Si febris epidemica vel typo typhode, vel intermittente vel remittente gaudeat, ejusdem quoque generis erit pyrexia, quæ dysenteriam comitari solet. * Sydenham profecto dysenteriam esse febrem in intestina introversam existimavit. Hæc opinio nunc ab omnibus rejicitur; verisimile autem est, virum illum præclarum eam formasse e similitudine, quæ pyrexiæ dysentericæ, febrique, vel eodem tempore vel nuper epidemicæ, inerat. At non modo dysenteria ab aliis morbis afficitur, sed alii quoque ab ipsa; quod quidem indicant vel

alvus

* Sydenham Oper. p. 131.

alvus ſoluta, vel omnia fere ipſius dyſenteriæ ſigna in morbi curſu ſupervenientia.

Plurimi etiam morbi ex claſſe phlegmaſiarum, qui naturam, ſpeciemque ſibi vindicant plerumque easdam, nonnunquam tamen ab epidemicis regnantibus afficiuntur.

* Eodem tempore, anno ſcilicet 1762, quo febris putrida Dublini epidemica erat, morbi etiam pneumonici, natura quidem maligna et lethali, raroque ſanguinis detractione larga et repetita ſanandi, valebant.

† A D. Sims quoque obſervatum eſt, pleuritides et peripneumonias, durante conſtitutione aeris morbis malignis favente, vix quidem pati, ut ſanguis pluſquam ſemel adimeretur.

Iiſdem

* Rutty on Weather and Diſeaſes.

† Sims on Epidemics.

iisdem morbis nonnunquam fuisse pyrexiam typhodem sparsim in operibus suis ab Huxham notatur, et plerumque etiam ab eodem observatum est, febrem putridam eodem tempore grassatam fuisse. Uno in loco et rem notat, suamque de illa opinionem offert. * "Hæ "febres sæpe complicatæ videntur, et unitis "viribus sæviunt, pulmonaria nempe et pete- "chialis."

Per hiemem anni 1795 incipientis sævissimam, quando catarrhi quam maxime erant frequentes, plerique simul ægroti in nosocomio regio Edinburgi, me saltem observante, catarrhum quoque ut plurimum participare videbantur.

† Post tempestatem, sub qua febres intermittentes solito frequentiores Edinburgi erant,

* Huxham de Aere, &c. vol. 2. p. 42.

† Gregory Prælect. de Med. Pract.

erant, typhus remiſſiones haud leves oſtendebat.

* Catarrhus contagioſus (influenza) veris 1782 talem poſt ſeſe reliquit conſtitutionem aeris, ut febris, quæ æſtate ſuccedente invaſit, typum ſibi vindicavit, qualis ad catarrhum contagioſum pertinere ſolet.

† De eodem morbo in America annis 1789-90-91 pervalente, a celeb. Ruſh obſervatur, eum in ipſa valetudinaria adrepere, cumque omnibus morborum diuturnorum generibus ſeſe commiſcere.

‡ Ante morbum epidemicum parturientes corripientem mulieres, quem deſcribit D. Clarke, etiamque dum ille ſæviebat, febres ingenio typhode magis ſolito fuerunt.

Per

* Med. Communications, vol. 1.

† Ruſh Med. Inquiries and Obſervations, vol. 2.

‡ Clarke on the Epidemic Diſeaſe of Lying-in Women.

* Per aliquod tempus antequam Philadelphiæ anno 1793 febris flava epidemice ingruerit, morbi omnes natura phlogiſtica ut plurimum gaudebant, necnon ſæviente epidemico illo terribili, omnes alii morbi, modo tam maxime inſigni ab illo affecti ſunt, ut viderentur eſſe exempla tantum anomala epidemici regnantis.

† Medicus præclarus Ruſh hoc profecto in medicina effatum eſſe affirmat, duas nempe febres contagioſas et viribus inæqualibus valentes, neutiquam diu in eodem loco ſimul poſſe graſſari. At nobis videtur, hancce propoſitionem ita prolatam nimis generalem eſſe, nec rebus veris ſatis munitam. Certe nihil dubitandum eſt, quin plerique alii morbi evaneſcunt, dum epidemicus magnopere valet; attamen haud ſatis mihi conſtat, hoc neceſſario accidere:

D exempla

* Ruſh on the Yellow Fever, p. 84.

† Ibid. p. 85.

* exempla enim profecto, quæ ad hoc probandum afferuntur, id potius infirmare quam stabilire videntur; nam illa tantummodo ostendunt, epidemicum præ cæteris regnantem alios afficere, eaque ratione alios eodem tempore morbos necessario existere. † Revera quoque ab eodem auctore vel false, vel saltem nimis incaute disceptatur, cum hancce rem (quæ, argumenti duntaxat gratia, pro vero habetur) morbum scilicet præcipue epidemicum alios omnino arcere, ad legem, sicut a plurimis sit animadversa, referret, per quam evenit, ut, duabus viribus haud æquis in corpus simul agentibus, potentior solummodo percipi possit.

Ex principio supra illustrato, hæc utilissima colligere licet; naturam nempe morbi vel eodem vel proximo tempore epidemici, in morbis præsertim acutis et febrilibus curandis, nunquam non

* Rush on the Yellow Fever, p. 85.

† Ibid. p. 90.

non dignam eſſe attentione medici; nam ſi epidemici regnantis vel ſymptomata vel ingenium aliquatenus cum morbo, qui curatur, miſceri videantur; ſecundum hæc quidem, tam in prognoſi, quam in curatione, quodammodo agere oportebit. His enim neglectis, errores haud levis momenti, ſæpe oriri poſſunt.

DE CONSTITUTIONIBUS AERIS EPIDEMICIS.

Opinionem, jam dixi, inter medicos valere, a Sydenham, ut videtur, ortam, quandam nempe conditionem aeris neceſſariam eſſe, ut morbus epidemicus eveniat. Nunc igitur diſputabimus de hiſce, ut vocantur, aeris conſtitutionibus; et hic primum inquiremus, quid veritatis ſit in ſententia a Sydenham prolata, quatenuſque in eam nobis fuerit eundum. Ita loquitur de hac re medicus ille celeberri-

mus. " * Varia ſunt nempe annorum con-
" ſtitutiones, quæ neque calori, neque frigori,
" non ſicco humidove, ortum ſuum debent, ſed
" ab occulta potius, et inexplicabili quadam
" alteratione in ipſis terræ viſceribus pendent,
" unde aer ejuſmodi effluviis contaminatur, quæ
" humana corpora huic aut illi morbo addicunt,
" determinantque ; ſtante ſcilicet præfatæ con-
" ſtitutionis prædominio, quæ, exacto demum
" aliquot annorum curriculo, faceſſit atque al-
" teri locum cedit."

" Aeris maſſæ occultam ejuſmodi ſive craſin,
" ſive texturam obtingere, quæ diverſarum di-
" verſis temporibus ægritudinum anſa atque
" pararia exiſtat, nemini obſcurum eſt, qui mo-
" do animadvertit, unum eundemque morbum,
" certa aliqua tempeſtate, infinitam mortalium
" vim corripere ac epidemicum fieri ; alias ta-
" men unum, alterumve hominem afflixiſſe
" contentum.

* Sydenh. Oper.

" contentum, ulterius non graſſari. De vario
" lis ac imprimis de peſte, hujuſce capitis ar-
" gumento res eſt ſat ſuperque manifeſta."

Sydenham profecto, quamvis morborum epidemicorum cauſas ut plurimum excitantes, in omni aeris parte diſperſas fuiſſe, exiſtimavit; attamen peſtem contagione propagari haud ignorabat; ideoque conſtitutionem peſtilentialem actionem modo et propagationem contagii promovere cenſebat. " * Verum præter iſtam aeris conſtitutionem ſeu cauſam communiorem,
" accedat oportet et alia procatarctica, nimi-
" rum μιασματος ſive ſeminii, a peſtifero aliquo
" corpore, vel immediate vel propriore conſor-
" tio, vel mediate ac per fomitem aliunde trans-
" miſſi, ſuſceptio. Hoc enim ſi, inſtante qua-
" lem diximus aeris diatheſi, fieri contingat,
" ab exigua primum ſcintilla mox horribile e-
" rumpit incendium, ac, denſatis undique fu-
" neribus,

* Sydenham Oper.

" neribus, univerſo aeri per iſtum terræ trac-
" tum a peſte, tum laborantium halitibus, tum
" mortuorum cadaveribus, labes et contagium
" inducitur; adeo ut, ad triſtiſſimæ ægritudinis
" propagationem, jam non amplius vel fomite,
" vel perſonali conſortio opus ſit; verum
" quemcumque hominem, vel ſumma cura a
" peſte correptis ſemotum, ipſe aer cum ſpiri-
" tu ſubiens, per ſe ac ſuo Marte inficere va-
" leat, modo ille corpus habeat humoribus, ac
" afflatum excipiendum paratis, refertum."

Licet noſtra quidem ſcientia de cauſis morborum excitantibus admodum ſit imperfecta; tamen ſatis bene omnibus hujus ſæculi apparebit, hypotheſin a Sydenham propoſitam, niſi certis limitibus circumſcriptam, a veritate multum abeſſe. Nonne vero epidemicæ aeris conſtitutiones, ſenſu magis definito, agnoſcendæ ſunt? Ut recte hæc queſtio ſolvatur, opus profecto erit ea in conſpectum afferre, quæ de cau-

ſis

lis morborum epidemicorum jam explorata habemus.

Morbi epidemici, qui, ut modo obfervatum eft, plerumque ad claffem pyrexiarum pertinent, in tria genera dividi poffunt.

1. Febres intermittentes et remittentes, quorum caufæ funt miafmata paludofa, effluviaque ex humida terra, ac vegetabilibus putrefcentibus.

2. Febrem illam continuam, quam frigus corpori admotum efficit; necnon in plerofque e phlegmafiarum ordine morbos, qui frigore ac humiditate, fed præfertim temperiei cœli fubita frequentique viciffitudine, excitari folent; cujufmodi funt pneumonia, rheumatifmus, angina et multi alii.

3. Febrem continuam fpecifica contagione ortam; morbos quoque exanthematicos, ut variola, rubeola, peftis, et fcarlatina; denique catarrhum

tarrhum contagiosum et dysenteriam; singulis nimirum, contagionem sibi propriam, ut causam excitantem, habentibus.

Certe hypothesis illust. Sydenham, ut supra exposita, nullis quidem morborum generibus, quæ jam enumeravimus, ex toto convenit. Experientia enim docet, morbos epidemicos neutiquam serie annorum ordinata, alio in alius locum subeunte, redire; et profecto eorum causas ad effluvia e terræ visceribus referre, conjectura est parum verisimilis. De prima vero nostra epidemicorum divisione sententia a Sydenham prolata eatenus recipienda est, quatenus causæ illorum excitantes per aera dispergantur; et quamvis manifestæ ejusdem qualitates, ut hujusmodi morbi epidemice valeant, quodammodo forsitan adjuvent, verum haud negandum est, quin iidem morbi, iisdem nihil efficientibus, etiam grassari possunt.

De

De ſecundo quoque epidemicorum genere, ſatis conſtat cauſas eorum excitantes per aera communes eſſe, utpote illi manifeſtis aeris qualitatibus ortum ſuum debent.

Quod ad tertium vero attinet genus, nunc bene compertum eſt, quandam contagionem ſingulis propriam et corpori admotam, eos morbos tantum excitare; opinio igitur, occultum aeris ſtatum eoſdem efficere, prorſus inanis eſt. Etiamque multum a veritate abeſt, aera, poſtquam per aliquod tempus vel peſtis vel quilibet alius morbus epidemicus fuerit, ita morbificis effluviis unquam contaminari, ut morbus ab atmoſphæra ſola, contagione ex fontibus ſuis primariis haud directe adhibita, concitari poſſit.

Notandum eſt quoque, hujuſmodi morbos ſub qualicunque cœli ſtatu evidente epidemice graſſari; quod quidem ex omnium auctoritate, qui morbos epidemicos obſervarunt tam bene compertum eſt, ut haud opus ſit exempla afferre;

fortasse monere sufficiet, morbum eundem contagiosum, sub aeris conditionibus inter se omnino contrariis, quatenus saltem evidentes ejus qualitates spectentur, haud raro epidemice peræque valere. Nihilominus tamen apparet, hosce epidemicos aliquatenus ab aeris qualitatibus manifestis affici; sed quo quantoque modo ex observationibus hactenus de illa re adeo imperfectis, et, contrariis, neutiquam satis constat.

Quanquam vero haud concedendum est, causas, quæ contagiosos epidemicos excitent, unquam per aera universum esse diffusas; mihi tamen videtur, quandam causam communem, præter contagium, una tempestate adesse, atque altera abesse; unde evenit, ut morbus contagiosus nunc magnopere epidemicus fuerit, et nunc rursus subito cessaverit.

Res est bene nota, contagiones multas in quædam loca haud raro fuisse introlatas, et non

alterius

ulterius diſſeminatas, quamvis ſatis manifeſtum fuerit, homines viribus earum ſeſe objeciſſe. * Celeb. Ruſh plurima hujuſmodi exempla, ad contagii febris flavæ ſpectantia, memoravit. Idem quoque de contagione varioloſa ſæpe obſervatum eſt. † Variolis in oppidum Hiberniæ per milites introductis, morbus illo tempore non propagabatur, ſed paulo poſt epidemicus fiebat, contagione rurſum importata. In ‡ hiſtoria peſtis Hierapoli, haud pauca de illius morbi contagio documenta ſimilia nobis traduntur. Audi de hac re ipſum auctorem, " ¶ Opinio " illa, quam habeo, quandam nempe aeris con- " ſtitutionem, ſimul cum contagio importato, " ad peſtem propagandam neceſſariam eſſe, " forte neutiquam ſit vera: peſtem vero quibuſ- " dam tempeſtatibus per commercium cum lo- " cis contaminatis introlatam eſſe, atque ex ſi-

 " mili

* Ruſh on the Yellow Fever.

† Sims on Epidemic diſeaſes, p. 37.

‡ Dr P. Ruſſel on the Plague at Aleppo.

¶ Ibid. Preface.

"mili aliis temporibus commercio nihil mali
"accidere, pro compertis habeo, quæ quidem,
"nulla in atmofphera mutatione fimul adju-
"vante, enodare nequeo."

Manifeftum effe oportet, fontes contagionis, cum epidemicus ad ftatum pervenerit, magis numerofas ac potentes neceffario effe, quam eo tempore, quo morbus vulgari incipit; unde evenire debet, nullum hujufmodi epidemicum unquam difceffurum (præfertim fi morbus fit, qualis homines plufquam femel in vitæ curfu corripit) donec incolas fere omnes trucidaverit. Magis autem neceffe eft, rem ita fe habere, fi homines, ficut in omnibus prioribus fæculis, nefcirent contagionem delere, vel morbo occurrere. Huic vero experientia adverfari videtur. Morbus enim, ut antea dixi, valde contagiofus, per univerfum populum graffatur, et quanquam fontes contagii ita maxime amplificentur, morbus tamen brevi fæpius omnino definit. Hic certe aliquid præter contagium ad-

effe

eſſe oportet, quod præſens morbum epidemicum facit, ſublatum tollit.

Humanum corpus, quibuſdam, magis quam in aliis temporibus contagii effectibus obnoxium eſſe, pro conceſſo habemus. Quod uni accidere poteſt, plurimis quoque poteſt, eadem cauſa adhibita. Quandam eſſe cauſam communem, quæ epidemicorum propagationem modo promovet, modo prævenit, jam monſtrare conatus ſum. Eandem in atmoſphæra exiſtere, ſat veriſimile ex ſequentibus forſitan apparebit. 1. Omnes viribus atmoſphæræ objiciuntur. 2. Eadem multorum, in corpus humanum potenter agentium, vehiculum eſt. 3. Nil dubitandum eſt, quin qualitates aeris evidentes quam maxime valeant, ut corpus viribus qualiſcunque generis in idem agentibus plus minus obnoxium reddatur. 4. Effluvia ipſa contagioſa teſtantur, compluria etiam cum aere miſta, ſenſibus vero ſæpe non detegenda, vim maxime inſignem in corpus exercere; quippe

quod

quod illa, ſenſibus neutiquam precepta, haud raro per aera adhibeantur. 5. Præcipua, ex quibus atmoſphæra componitur, chemia hodierna detexit: verum effluvia contagioſa pari modo teſtantur, multa ſubtilia et potentia vel mixta vel ſoluta frequenter in eadem eſſe, quæ adhuc experimentis parum deprehenſa fuerint.

Nihil igitur abſurdum eſt in illa, quam habemus, opinione, qualitates occultas per aera certis temporibus diffuſas, actionem contagii in corpus humanum, ideoque epidemicorum progreſſum vel accelerare vel impedire.

Ea autem probabilior fit ex re quadam mirabili, quæ, de vento Harmattan dicto, in * Actis Philoſophicis Londini anni 1781, memoratur. Vento enim illo perflante, contagio variolosa

* Philoſoph. Tranſact. of London, 1781. Dobſon on the Harmattan.

riolofa vix quidem arte alicui impertiri poterat. Namque ex feptuaginta hominibus, quibus, poftquam Harmattan per unum duofve dies perflaverat, variolæ inferebantur, unus tantum ægrotabat, vel aliquid eruptionis exhibebat. Hebdomadis autem paucis elapfis, cum jam Harmattan ceffaviffet, variolæ inter hos feptuaginta fefe oftendebant; quinquaginta quidem eorum arte inferebantur, reliquos vero naturali modo morbus corripiebat. At non folum idem ventus contagii variolofi actionem impedit, fed corpus plerifque aliis morborum caufis minus obnoxium reddit.

De natura harum aeris conftitutionum aliquam conjecturam proponere non aufim. Chemia amplius exculta, atque obfervationes virorum veræ fcientiæ per multos annos de morbis epidemicis inftitutæ, forfitan demum hæcce et multa alia in medicina nunc valde obfcura explicare poterunt. Hic animadvertere fuffi-

cict,

ciet, tam diverſitatem ejusdem morbi diverſis temporibus epidemici, quam vim epidemici præcipue pervalentis alios morbos ſimul occurrentes afficiendi, ad conſtitutiones aeris fortaſſe eſſe referendas.

Tantummodo nunc reſtat, ut pauca dicam de opinione ſuper hac re a * D. Haygarth nuper propoſita. Ille quidem negat unquam eſſe aeris conſtitutiones epidemicas; ac doctrinam de iisdem, ut ſupervacaneam et periculoſam, improbat. Haud vero ſupervacaneam eſſe ſupra indicavimus; et certe, ſi vera ſit, neutiquam periculoſa fieri poteſt. Quæ ab eo objiciuntur, nunc animadvertamus. Illa quidem ex obſervatis ſuis de variola colliguntur.

Imprimis, quanquam haud negat, hominem uno tempore magis forſitan quam in alio contagioſæ varioloſæ obnoxium eſſe, tamen putat, hancce

* Haygarth's Inquiry and Sketch relative to the means of exterminating the Small-pox from Great Britain.

hancce ad eam imbibendam proclivitatis diverſitatem vix quidem in mille caſibus accidere. Aliorum vero experientia huic concluſioni adverſari videtur; ſed eadem etiam conceſſa, quantum ad variolas ſpectat, illa certe ad contagiones plurium aliorum morborum neutiquam pertinet; ideoque in conſtitutiones aeris univerſas argumentum non valet.

Idem quoque obſervat, variolas ſæpe in oppidis, intervallo inter ſe milliarium tantum viginti, tempeſtatibus omnino diverſis, epidemice graſſari; quamvis aeris ſtatum in utriſque locis, ita parum a ſe diſtantibus, eundem eſſe oportet. Licet vero atmoſphæra ſit in utroque oppido eadem, niſi contagio quoque in ſingulis adſit, hoc tantummodo oſtendit, cauſam variolæ excitantem per aera univerſum haud eſſe diffuſam; quod quidem ab omnibus agnoſcitur.

Alia quoque ejuſdem obſervatio nihil amplius evincit; variolam ſcilicet, quandocunque, illo

notante, ea epidemice ingruiſſet, ſemper e domibus et familiis contaminatis, vel ad proximas, vel ad illas cum contactis communicantes passibus ordinatis progredi.

Ad eundem ſcopum etiam objicitur, variolam epidemicam, in aliquo loco, vel ceſſare vel ingraveſcere, prout pauci ſunt plurimive, qui morbo, aut modo naturali, aut via inſitionis, antea laboraverint. Certe nihil dubium eſt, quin uſus variolæ inferendæ nunc adeo univerſus, quadantenus efficiat, ut morbus hiſce temporibus haud tam magnopere, quam precedentibus, epidemice ſæviat. Si vero, ad Sydenham, Huxham et aliorum obſervationes iis temporibus factas, quibus variolarum inſitio vel rara fuit vel prorſus ignota, attendamus, manifeſte quidem patebit, morbum iſtum in interyallis adeo frequentibus et inæqualibus ſeſe diſſeminare et diſcedere, ut hujuſmodi viciſſitudines parum cum numero hominum, qui antea

variolis

variolis laboraverint, congruere possint. Hæc insuper observatio, licet concessa, ad morbos tantum, homines semel in vita corripientes, attinet; ideoque in propositionem nostram universam certe non valet.

FINIS.